

ΤΑ ΨΕΜΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΘΕΝ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Ισχυρίζονται κάποιοι στην Ευρώπη ότι στην Ελλάδα δήθεν υπάρχει ευνοϊκή μεταχείριση της Ορθοδόξου Εκκλησίας από το Κράτος και ότι τάχα η Εκκλησία δεν πληρώνει φόρους. Κατόπιν αυτών ο Βέλγος ευρωβουλευτής κ. Γκυ Φερχόφστατ, απευθυνόμενος προς τον Έλληνα Πρωθυπουργό μέσα στο Ευρωκοινοβούλιο, στις 8-7-2015, μεταξύ πολλών άλλων, του συνέστησε να μειώσει τά προνόμια της Εκκλησίας στην Ελλάδα.

Οι κατηγορίες αυτές είναι βαριές. Αλλά είναι ψευδείς. Βεβαίως δεν πρέπει να αδίκησει κανείς όσους Ευρωπαίους τις εκστομίζουν, διότι όλη η παραπληροφόρηση που έχουν προέρχεται από το εσωτερικό της Ελλάδος. Δυστυχώς, ορισμένοι Έλληνες, υποκινούμενοι από τα πολιτικά ή τα θρησκευτικά τους φρονήματα, χωρίς να κάνουν τον κόπο νά πληροφορηθούν την αλήθεια ή κατασκευάζοντας επίτηδες διάφορα ψεύδη που ικανοποιούν τις ιδεολογικές πεποιθήσεις τους, εκτοξεύουν κατά καιρούς μπόλικη λάσπη εναντίον της Εκκλησίας, επειδή είναι σίγουροι ότι "πες- πες κάτι θα μείνει", όπως είχε πει και ο αρχηγός της ναζιστικής προπαγάνδας Γκαίμπελς.

Και επειδή η προπαγάνδα αυτή όλο και εξαπλώνεται, πρέπει να λεχθούν κάποιες αλήθειες για την αποκατάσταση της κατάφωρης αδικίας πού υφίσταται η Εκκλησία και των δήθεν προνομίων που απολαμβάνει :

1. Η σχέση Εκκλησίας και Πολιτείας στην Ελλάδα ουδέποτε ελειτούργησε υπέρ της Εκκλησίας. Το αντίθετο είναι η αλήθεια. Η σχέση αυτή ελειτούργησε πάντοτε και αποκλειστικά εις βάρος της Εκκλησίας και υπέρ του Κράτους. Οι Βαυαροί αντιβασιλείς, επίτροποι του ανήλικου πρώτου βασιλιά Όθωνα, οργάνωσαν το Βασίλειο της Ελλάδος σύμφωνα με

τα γερμανικά φεουδαρχικά πρότυπα και ήθελαν και η Εκκλησία να λειτουργεί σαν μια κρατική υπηρεσία, κάτω από την "μπότα" της απολυταρχικής βασιλικής εξουσίας. Γι' αυτό την απέσπασαν από το Οικουμενικό Πατριαρχείο, προκειμένου εκείνο να μη φέρει αντίσταση στα σχέδιά τους. Να σκεφθεί κανείς ότι για να πουλήσει ένα μοναστήρι μερικές οκάδες στάρι έπρεπε η πώληση να εγκριθεί με απόφαση του Βασιλέως. Για να ελέγχουν την Ιερά Σύνοδο επέβαλαν βασιλικό επίτροπο, "κομισάριο", χωρίς την σύμφωνη γνώμη του οποίου δεν μπορούσε να ληφθεί καμία απόφαση. Επέβαλαν επίσης και το καθεστώς, όταν επρόκειτο να γίνει εκλογή Μητροπολιτών, η μεν Ιερά Σύνοδος να επιλέγει τρεις υποψηφίους ο δε Βασιλιάς να έχει τον τελευταίο λόγο και να εκλέγει εκείνος τον ένα από τους τρεις. Ευτυχώς η δουλεία αυτή της Εκκλησίας εσταμάτησε σταδιακά με την δημοκρατική διακυβέρνηση της Χώρας μας και έπαψε οριστικά το 1977. Έκτοτε οι σχέσεις Κράτους και Εκκλησίας είναι απλώς παράλληλες. Ούτε η Έκκλησία αναμειγνύεται στην διοίκηση του Κράτους ούτε και το Κράτος αναμειγνύεται στα της Εκκλησίας.

Μετά από αυτά είναι απορίας άξιο πώς διαδίδουν ορισμένοι ότι η Εκκλησία έχει προνόμια. Ας ειπούν και σ' εμάς, ποιά είναι αυτά επιτέλους!

2. Με την καισαροπαπική πολιτική των Βαυαρών αντιβασιλέων το κράτος απομύζησε κυριολεκτικά την περιουσία της Εκκλησίας. Βέβαια, η Εκκλησία, ήδη κατά την διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα του 1821, μόνη της προσέφερε και τα κανδήλια ακόμη για τις ανάγκες της επανάστασεως. Και με την ίδια ευαισθησία προσέφερε ό,τι μπορούσε στις δύσκολες συνθήκες που κατά καιρούς έζησε ο ελληνικός λαός. Το Κράτος, όμως, δεν ήθελε να αφήσει την Εκκλησία να έχει περιουσία. Δεν ήθελε να την αφήσει νά βοηθά μόνη της, απευθείας, τους ανθρώπους που πραγματικά είχαν ανάγκη. Το Κράτος ήθελε να παίρνη αυτό την εκκλησιαστική περιουσία και να την μοιράζη κατά το δοκούν, όχι μόνο σε όσους είχαν ανάγκη αλλά και σε πάρα πολλούς "ημετέρους" που δεν είχαν ανάγκη, για προφανείς ψηφοθηρικούς λόγους. Και δυστυχώς η Εκκλησία υπεχώρησε στις απαιτήσεις των κυβερνώντων, μή μπορώντας να κάμη

αλλιώς από τον βραχνά της εξουσίας. Αυτό ήταν ένα τραγικό λάθος, διότι ενώ edώρησε το 96% της περιουσίας της κατά τα έτη 1835, 1929 και 1952 κυρίως, και διάσπαρτα ενδιάμεσα, φαίνεται το Κράτος σαν δωρητής και κανείς δεν θυμάται και δεν αναγνωρίζει την πραγματική δωρήτρια Εκκλησία.

Σήμερα στην Εκκλησία, μετά από όλες τις αφαιμάξεις, απέμεινε μόνο το 4% της αρχικής της περιουσίας. Και από αυτήν μόνο τό $\frac{1}{4}$ είναι αξιοποιήσιμο, αν και οι Δήμοι το μεγαλύτερο μέρος του το έχουν δεσμεύσει. Τα υπόλοιπα $\frac{3}{4}$ είναι δάση, που διασώθηκαν ακριβώς επειδή ήταν εκκλησιαστικά, αλλιώς θα είχαν καεί και καταπατηθή όπως πολλά δημόσια δάση. Αν τα θέλουν και αυτά, ίσως θά ήταν μία σκέψη να τα πάρη το Κράτος, για να μη φαίνεται ότι δήθεν η Εκκλησία έχει πολλές εκτάσεις. Το ερώτημα όμως είναι : τί θα τα κάνουν;

Μετά λοιπόν την αφαιμάξη του 96% της εκκλησιαστικής περιουσίας είναι να απορεί κανείς πως ισχυρίζονται μερικοί ότι η Εκκλησία κατέχει δήθεν το 15% της Ελληνικής γης. Ας την δείξουν και σε μας αυτήν την τεράστια περιουσία, για να την μάθουμε.

3. Θα ερωτούσε όμως κάποιος εύλογα : Και πού βρήκε η Εκκλησία την περιουσία; Η Εκκλησία την έχει από τα βάθη των χρόνων. Είναι δωρεές πιστών ήδη από την βυζαντινή εποχή και την τουρκοκρατία, που συνεχίζονται μέχρι και σήμερα. Αλλά είναι και κληρονομίες μοναχών που edέχθησαν από τους γονείς τους και κάποιες αγορές που έκαναν με την εργασία τους, προκειμένου να έχουν τα προς το ζήν όταν γεράσουν και δεν μπορούν να εργάζονται. Συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος αυτής της περιουσίας υπάρχει πολύ πριν την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους, όπως ανεγνωρισθή και με την υπ' αριθμ. 10/1993/405/483-484/09-12-1994 Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εξ αιτίας της οποίας κατηργήθη ο αρπακτινός νόμος ν. 1700/1987, του Τρίτση.

Σ' αυτήν την ξεκάθαρη πραγματικότητα αντιτείνουν ορισμένοι, ότι στην τουρκοκρατία edιναν κάποιοι τα κτήματά τους τυπικά στα Μοναστήρια για να αποφύγουν τους φόρους, επειδή θα εθεωρούντο

"βακούφικα", αλλά στην πραγματικότητα συνέχιζαν εκείνοι να τα νέμονται. Αυτό σε κάποιες περιπτώσεις είναι αληθές. Αλλ' επειδή συνέχιζαν να τα νέμονται προφανώς τα εκράτησαν χωρίς προβλήματα και μετά την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό. Και εν πάση περιπτώσει είναι βέβαιο, ότι κανένα από αυτά τα κτήματα δεν έμεινε στην Εκκλησία μετά από όσα έδωσε.

Αλλά γι' αυτό πρέπει να ολοκληρωθή η διαδικασία του Κτηματολογίου, ώστε επιτέλους να αποδειχθεί αφ' ενός μεν πόσο μεγάλο ψέμμα είναι η φήμη ότι δήθεν η Ορθόδοξη Εκκλησία έχει τεράστια περιουσία και αφ' ετέρου ότι οι τίτλοι ιδιοκτησίας που έχει είναι αδιάσειστοι.

4. Με τα ψίχουλα, λοιπόν, που εφρόντισαν να αφήσουν στην Εκκλησία, είναι φυσικό να μη μπορεί να ανταποκριθεί στην μισθοδοσία των κληρικών. Γι' αυτό και την καταβάλλει το Δημόσιο σαν αντιστάθμισμα των όσων της έχει πάρει. Αυτό είναι μέρος της συμφωνίας παραχωρήσεως της εκκλησιαστικής περιουσίας το 1952. Μήπως αυτό κάποιοι το θεωρούν προνόμιο; Μα δεν είναι ούτε λογικό ούτε δυνατόν, από την μιά να αρπάζει κυριολεκτικά το Κράτος την περιουσία της Εκκλησίας και από την άλλη να έχει την απαίτηση να πληρώνει εκείνη τους κληρικούς της. Ας επιστρέψει το Κράτος στην Εκκλησία την περιουσία που της επήρε, και τότε και αυτή θα ιδή πώς θα πορευθεί.

Εκτός τούτων πρέπει να υπενθυμίσουμε δύο γεγονότα:

α'. Στην Ελλάδα λαμβάνουν μισθό λειτουργοί και άλλου θρησκευματος, βάσει διεθνούς συνθήκης. Πώς είναι δυνατόν, λοιπόν, αυτοί να εξακολουθούν να μισθοδοτούνται - λόγω της συνθήκης - , αν και ουδέποτε προσέφεραν κάτι στο Κράτος και οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί κληρικοί να παύσουν να μισθοδοτούνται, παρά τις τεράστιες δωρεές εκκλησιαστικής περιουσίας;

β'. Οι θρησκευτικοί λειτουργοί μισθοδοτούνται και σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη, όπως στο Βέλγιο και την Γερμανία, η οποία μάλιστα

επλήρωσε μεγάλες αποζημιώσεις στους Ρωμαιοκαθολικούς για την περιουσία που τους επήρε.

5. Είναι εντελώς πέρα από κάθε λογική η άποψη - που κυκλοφορεί μέσω των ηλεκτρονικών μέσων - να εξοφλήσει η Εκκλησία το χρέος της Ελλάδος δίνοντας την εκκλησιαστική περιουσία, που την υπολογίζουν δήθεν στα 2,5 έως 5 τρις. Καλά τί είναι τα τρισεκατομμύρια; Στραγάλια; Μα 2,5 - 3 τρις είναι ο Προυπολογισμός των Η.Π.Α. Είναι δυνατόν να έχουν τόση αξία τα ελάχιστα απομεινάρια της εκκλησιαστικής περιουσίας, τα $\frac{3}{4}$ της οποίας είναι δάση; Και πώς και από ποιόν έγινε αυτή η εκτίμηση; Για να λέει κάποιος 2,5 έως 5 τρις σημαίνει ότι δεν καταλαβαίνει πόσο δυσθεώρητη είναι η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών μεγεθών. Και μόνον απ' αυτό μπορεί να αντιληφθή κανείς την απόλυτη αυθαιρεσία που υπάρχει σε αυτούς τους υπολογισμούς, που κινούνται στον κόσμο της πλήρως αρρωστημένης φαντασιοπληξίας.

Και όταν κάνουν αυτές τις προτάσεις, τί εννοούν; Νά δώσει η Εκκλησία χρήματα; Αυτό είναι αδύνατον. Όποια Δημόσια Ελεγκτική Υπηρεσία θέλει ας έλθει να το διαπιστώσει. Η Εκκλησία σήμερα μόλις επιβιώνει. Ή εννοούν να δώσει χωράφια; Μα τα χωράφια μόνα τους δεν βγάζουν χρήματα. Και φυσικά η αξία τους δεν φθάνει ούτε στο απειροελάχιστο αυτούς τους υπολογισμούς.

Αλλά διερωτώμεθα : Όσοι λένε να δώσει η Εκκλησία την εναπομείνασα περιουσία της για την αποπληρωμή του χρέους γιατί δεν προσφέρουν και αυτοί κάτι γι' αυτό τον σκοπό και γιατί δεν προτείνουν να το πληρώσουν εκείνοι που το εδημιούργησαν και ξαφνικά βρέθηκαν με αξιόλογες περιουσίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό; Μήπως όσοι κάνουν τέτοιες προτάσεις ανήκουν στην κατηγορά αυτή και με τις προτάσεις αυτές προσπαθούν να μετατοπίσουν στη συνείδηση του λαού την ευθύνη από πάνω τους και να την μεταφέρουν στην Εκκλησία; Δεν αποκλείεται.

Αν πάλι κινούνται από αθεϊστική ή αντιχριστιανική ιδεολογία γιατί ασχολούνται με την Εκκλησία, εφ' όσον δεν έχουν σχέση μαζί της; Και

γιατί δεν προτείνουν να προσφέρουν κάτι και τα άλλα θρησκευόμενα που υπάρχουν στην Ελλάδα; Η Ορθόδοξη Εκκλησία έδωσε πολλά. Οι άλλοι πότε έδωσαν;

6. Φυσικά είναι κακόβουλο ψέμμα, που ξεπερνά και τα όρια της συκοφαντίας, ότι δήθεν η Εκκλησία δεν πληρώνει φόρους. Η Εκκλησία, σαν Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, πληρώνει όλους τους φόρους που κατά καιρούς της αναλογούν σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, είτε αναφέρονται στην ιδιοκτησία είτε στα εισοδήματα. Και όχι μόνον πληρώνει όλους τους φόρους, αλλά με ειδικές διατάξεις αντιμετωπίζει μερικές φορές, κατά παράβαση των αρχών του Συντάγματος, δυσμενέστερη μεταχείριση έναντι άλλων νομικών οντοτήτων. Και παρά ταύτα δεν διαμαρτύρεται.

7. Αλλά είναι πολύ λυπηρό και το γεγονός, ότι όλοι όσοι καταφέρονται κατά καιρούς εναντίον της Εκκλησίας κάνουν πως δεν γνωρίζουν το τεράστιο κοινωνικό έργο που επιτελεί. Γιατί; Διότι δεν εξυπηρετεί, φαίνεται, τα αντιεκκλησιαστικά σχέδιά τους. Όμως η Εκκλησία σήμερα έχει σε όλη την Ελλάδα 2.070 ευαγή ιδρύματα και μοιράζει καθημερινά 500.000 μερίδες φαγητού, πληρώνει ενοίκια και λογαριασμούς κοινοχρήστων δαπανών και συνδράμει με υποτροφίες πολλούς μαθητές και σπουδαστές. Αυτά δεν είναι προσφορά της Εκκλησίας στο λαό; Έχουν σκεφθεί όσοι καταφέρονται εναντίον της πόσο διογκωμένο θα ήταν το κοινωνικό πρόβλημα στις σημερινές δύσκολες εποχές και τί ανεξέλεγκτες ίσως διαστάσεις θα έπαιρνε αν δεν προσέφερε η Εκκλησία αυτό το κοινωνικό έργο, που είναι το σημαντικότερο στην Ελλάδα;

Δυστυχώς, ο κατα καιρούς θόρυβος και τα πικρόχολα σχόλια κατά της Εκκλησίας προέρχονται μόνον από εμπάθεια και κακότητα, προκειμένου να δημιουργηθεί εχθρικό κλίμα εναντίον της για ανομολόγητους σκοπούς.

Ο Επίσκοπος Σαλώνων Αντώνιος